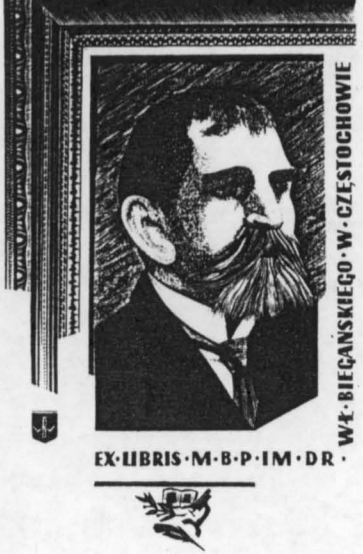

BIBLIOTEKA PUBLICZNA
im. W. Biegańskiego
w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

№ 190 Środa dnia 4 Sierpnia 1915 roku. Cena 6 groszy. ROK X.

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POŚWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

PRENUMERATA I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kantory i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA, Nr. 38. — TELEFON Nr. 18.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od g. 5—10 wiecz. Rękopisów nieod. podlegają nie zwrotu.

PRENUMERATA WYNOSI: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnoszeniem do domów. Zagranicą, za markami pocztowemi, dopłaca się miesięcznie kop. 50. Zmiana adresu kop. 20. Listów niefrankowanych lub niedostatecznie opłaconych redakcja nie przyjmuje.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz petitowy jednoszpaltowy lub jego miejsce: Nadesłane k. 50, przed tekstem k. 60, na tekście: Skoł. i zakrzyżej po kop. 24, za 1 kol. po kop. 10. Drobne ogłoszenia po kop. 3 za wyraz. Najniższa ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenia urzędowe, nekrologi i t. p. pow. Środ. Za dołączenie prospektów lub reklam po 5 rubli za 1000 egzemplarzy.

Agentury: w Rakowie, Nowerodomsku, Mysakowie, Zawierciu, Pietrkowie, Łodzi i Warszawie. Cena pojedynczego egzemplarza kop. 6.

Komunikaty urzędowe.

Komunikat niemiecki.

(W. B. T.) Urzędowo donoszą dnia 2 sierpnia:

Wschodni plac boju.

Zdobycie Mitawy.

Mitawa została wczoraj po walce wzięta przez nasze wojska. Miasto jest przeważnie nieuszkodzone.

Na wschód od Poniewieża wywiązały się walki, które miały korzystny dla nas przebieg. Na północny zachód od Suwałk zostało zdobyte wzgórze 186, na południowy wschód od Kalotnik.

Na północny zachód od Łomży doszły nasze wojska do Narwi po złamaniu na różnych miejscach rosyjskiego oporu. 1 oficer i 1008 żołnierzy zostało wziętych przez nas do niewoli.

Na pozostałym froncie aż do Wisły posunęliśmy się naprzód. 550 jeńców, w tem jednego oficera wzięliśmy do niewoli.

Przed Warszawą sytuacja jest nie zmieniona.

Południowo-wschodni plac boju.

Tuż na północ od zdobytego 31 lipca wzgórza koło Podzescza przedarły się wczoraj wojska generała Woyrscha wśród gwałtownych walk przez lesisty teren ku wschodowi. Cofający się nieprzyjaciel stracił 1500 ludzi, wziętych do niewoli i 8 karabinów maszynowych."

Przed Dęblinem stoczyły wojska austrjacko-węgierskie zwycięskie walki. Półkole około twierdzy zacieśnia się.

W armiach feldmarszałka Mackensena trzyma się jeszcze nieprzyjaciel pomiędzy Wisłą, a okolicą na południowy zachód od Łęczny.

Wojska niemieckie osiągnęły nowy sukces na wschód od Kurowa. Wzięły one 600 jeńców.

Pomiędzy Łęczną, a Zalinem, na północny wschód od Chełma, posuwa się naprzód walka pościgowa. Nad Bugiem doszliśmy do okolic na północ od Dubienki. Wojska austrjacko-węgierskie przedarły się przez Bug na południowym zachodzie od Włodzimierza-Wołyńskiego.

Zachodni plac boju.

W zachodniej części Argonów przez niespodziany atak wzięliśmy w posiadanie kilka nieprzyjacielskich rowów, przyczem wzięliśmy do niewoli 4 oficerów, 141 żołnierzy i zdobyliśmy 1 karabin maszynowy. Wieczorem zaatakowali Francuzi w Węgeschach powtórnie linię Schratzmannle—Barenkopf. Przez całą noc trwała tam zacięta walka. Atakujący zostali odrzuceni. Także na Lingekopf toczą się nowe walki.

Na różnych miejscach frontu wysadziliśmy miny z powodzeniem.

Na południe od Hsu de Sept zestrzeliła nasza artylerja francuski balon obserwacyjny.

Jeden lotnik zmusił koło Longemer, na wschód od Gerardmer latawca nieprzyjacielskiego do wylądowania.

Naczelne dowództwo armji.

Komunikat austrjacki.

WIEDEŃ, (W. B. T.) Urzędowo donoszą z 1 sierpnia:

Rosyjski plac boju.

Pomiędzy Wisłą a Bugiem wczoraj ponownie na licznych punktach rozgorzały zacięte walki. Nasi sprzymierzeni odrzucili nieprzyjaciela na północny-zachód od Dubienki, na południe od Chełma i na południe od Łęczny.

Na północ od Lublina wojska nasze odparły silne kontrataki i poczęły dalej atakować.

Około Kurowa, dywizja niemiecka wraz z armią arcyksięcia Józefa Ferdynanda wykonała szturm na dwie po za sobą leżące linie nieprzyjaciela. Wojska austrjacko-węgierskie wywalczyły sobie drogę aż do Puławy. Pod czas gdy na wschodnim brzegu Wisły przeciwnik stawił jeszcze opór, dalej na wschód na przestrzeni aż do Bugu poczynając od dzisiejszego poranku, znajduje się on w odwrocie. Pułki niemieckie podczas trwającego pościgu przeszły Chełm.

We wschodniej Galicji położenie jest niezmienione.

Na północny-wschód od Dęblina wojska niemieckie, które przeszły na wschodni brzeg odebrały wczoraj Rosjanom ważny rów ochronny.

Walczące pod rozkazami austrjacko-węgierskimi wojska sprzymierzone wzięły w ciągu lipca do niewoli 527 oficerów i 126,812 szeregowców, zdobyły 16 armat i 202 karabiny maszynowe.

Włoski plac boju.

Małe potyczki w tyrolskim i kraintyjskim okręgu pogranicznym, również i wczoraj miały pomyślny dla nas przebieg. W okolicy Carteli—Tesino zostały napadnięte dwie kompanie nieprzyjacielskie i poniosły ciężkie straty.

Zastępca szefa sztabu generalnego
v. Hoefer

Komunikat rosyjski.

Wielki sztab generalny donosi 31 lipca:

Pomiędzy Bugiem a Wisłą otrzymały nasze wojska w nocy z 30 lipca, rozkaz cofnięcia się na przygotowane w tyle stanowiska. Nieprzyjaciel nie zdołał przeszkodzić zajęciu przez nas naszego nowego frontu, gdzie nasze wojska umocniły się 30 lipca bez walki. Opuściliśmy miasto Lublin i odcinek kolei pomiędzy Puławami a Rejowcem.

Komunikat włoski.

Sprawozdanie sztabu generalnego z 31 lipca donosi:

Zostały staki nieprzyjacielskie na stanowisku około strażnicy Garibaldiego odparte w nocy na piątek, również dwa ataki na Freikofel. W sobotę zdobyły wojska włoskie koło małego Pola silne austrjackie rowy, przyczem nieprzyjaciel poniósł poważne straty. Również z ciężkiemi stratami został wieczorem odparty atak nieprzyjacielski na wzgórze małego Pola. Nad Isonzo prowadzone były dalej pomyślne operacje w celu rozszerzenia oszańcowań mostowych koło Plavy. Atak na drugą linię obronną na Karście jest w toku. Zyskaliśmy widoczne postępy. 384 jeńców i 3 karabiny maszynowe pozostały w naszych rękach.

pudp. Cadorna.

Błogosławieństwo papieskie.

Ojciec Święty zaklina panujących, aby wysłuchali jego prośby, bo są odpowiedzialnymi przed Bogiem. Chwila nadeszła, w której o pokoju mówić należy, oby wszyscy przyjaciele pokoju mu pomogli. Błogosławiony niech będzie ten, który jako pierwszy rzuci hasło pokoju pomiędzy prowadzących wojnę.

Generał Ruzskij w Petersburgu.

„Daily Telegraph" donosi: Generał Ruzskij zwrócił się po raz pierwszy w charakterze szefa, jako gubernator wojskowy Petersburga do ludności. Powodem tego były niepokoje pomiędzy robotnikami w rozmaitych fabrykach. Generał Ruzskij ogłasza w rozkazie dziennym, że robotnicy muszą pamiętać, iż każda godzina pracy powiększa siłę Rosji, każda godzina zastoju powiększa trudy żołnierzy, rozmyślne zaś złożenie pracy równa się zdradzie ojczyzny".

Zeppelin nad Sielymstokiem.

Z Białostoku donoszą do Stokholmu: W nocy na 21 lipca zgasło momentalnie światło elektryczne w całem mieście. Ulice pogrążone były w ciemności i wkrótce zauważono balon Zeppelina, który oświetlał miasto wielkim reflektorem, lecz nie rzucił ani jednej bomby.

Jarmark w Niższym Nowogrodzie.

Dowóz towarów na jarmark w Niższym Nowogrodzie, zmniejszył się w roku bieżącym o 60 proc.

Zaprzeczenie.

„Dzień" warszawski zamieszcza zaprzeczenie generał-gubernatora, że przy opuszczaniu Warszawy elektrownia ma być wysadzona w powietrze a wodociągi uszkodzone.

Krążownik „Hindenburg".

W niedzielę 1 sierpnia spuszczony został na wodę w rządowych warsztatach w Wilhelmshaven nowy wielki krążownik. Z rozkazu cesarza nadano mu nazwę „Hindenburg". Poświęcenia dokonała żona Hindenburga.

Rachunek zysków i strat.

Niemcy i Austrja zajęły dotychczas terenu nieprzyjacielskiego:

w Belgji	29.000	klm. kw.
we Francji	21.000	„ „
w Rosji	130 000	„ „
Francja zajęła w Alzacji	1050	klm. kw.
Rosja „ w Galicji	10000	„ „
Razem państwa trójporozumienia zajęły	11.050	klm. kw.

Odwołanie Czerwonego Krzyża.

Odwołano wszystkie instytucje amerykańskiego Czerwonego Krzyża, czynne w Europie i w dniu 1 października powrócą one do Ameryki. Zarządzenie to jest uzasadnione brakiem środków.

Eksplozja hali balonów.

W hali statków napowietrznych w okręgu londyńskim Wormwood Scrubs wydarzyła się dziś, prawdopodobnie wskutek ujścia gazu, eksplozja, która zabiła trzy osoby a 20 zraniła.

Eksplozja w arsenale.

„Secolo" donosi z Malty: Straszna eksplozja w arsenale min pochodziła od pęknięcia jednej z min przechowanej w kazamacie z wielu innemi. Poniosło śmierć mniejwięcej 30 robotników w arsenale i marynarzy. Siła wybuchu była tak wielką, że wielkie odłamy gruzu wyrzucone na morze trafiły w stojący w porcie okręt szpitalny, raniąc na jego pokładzie różnych ludzi.

Zajęcie Mytileny.

Anglja doniosła Grecji urzędowo o postanowieniu sprzymierzonych tymczasowego zajęcia Mytileny ze względów wyłącznie wojskowych. Nota zapewnia w przyjaznym tonie, że sprzymierzeni szanują władzę Grecji i opróżnią wyspę, gdy znikną powody zajęcia.

Spalony samolot.

W piątek w pobliżu Issy les Moulinaux, przy wzlocie zapalił się samolot i spadł z wysokości 300 metrów. Obaj lotnicy spalili się.

Nowe bitwy podwodne.

Amerykańska „Smith boat and Engine company" odebrała od rządów czwórporozumienia polecenie, przedłużyć kosztowny na silne i szybkie łodzie motorowe, które unieść mogą dwie lub trzy lekkie armaty i użyte być mają przeciw niemieckim nurkowcom. Anglja chce flotę złożoną ze 100, Rosja z 30 — 40 takich łodzi mieć, nurkowce te będą w stanie płynąć 50 mil na godzinę.

Olbrzym samolot.

„Riecz" donosi: Z kół wojskowych donoszą o wałce rosyjskiego olbrzymiego samolotu Ilja Horomiec z trzema samolotami niemieckiemi:

Wskutek zbiegu okoliczności rosyjski olbrzymi samolot był pozbawiony możności użycia swego uzbrojenia, i dlatego lotnicy niemieccy otrzeliwali go nadzwyczaj silnie. Otrzymał on 16 pocisków w zbiornik benzyny i przedziurawiony został w innych niezliczonych miejscach. Mimo to trzymał się on jeszcze pół godziny w powietrzu, poczem musiał opuścić się.

— a —

Szkoły w Niemczech.

Rozwój szolnictwa miejskiego w Niemczech.

(Skreślił Wacław Fidler).

II.

Szkolnictwo wyższe czyli gimnazjalne długi czas opierało się na gimnazjum humanistycznem, które znowu było ewolucją dawniejszych urządzeń nauczania, dzielącego się na tak zwane trivium, z owemi rzeczami „artes sermocinales": gramatyką, retoryką — i quadrivium z „artes reales": arytmetyką, geometrją, astronomją i muzyką.

Na tych „septem artes liberales" spoczywała najwyższa nauka „Sacra Theologia". Ten podział na siedm był zastosowany do wersetu Salomona 9.1: „Mądrość zbudowała dom na siedmiu kolumnach".

W gimnazjum humanistycznem z kursem nauk 9-letnim, obok języka ojczystego stawiano na pierwszem miejscu naukę łaciny i greckiego i troskliwie zaznajamiano młodociane umysły z pięknem świata klasycznego; prócz tego wykładano religję, matematykę, nauki przyrodnicze i język francuski, polski zaś i hebrajski oraz stenografję fakultatywnie. W 9 klasowem gimnazjum wykładano tygodniowo 77 godzin łacinę, 40 grekę, 34 matematykę, 28 historję, 21 język niemiecki, 21 francuski, 19 religję, 18 przyrodę, 6 rysunki, 4 kaligrafję. Najmłodsze klasy miały tygodniowo po 28 godzin, reszta po 30 godzin. Ukończenie tylko takiej uczelni humanistycznej upoważniało do studjum uniwersyteckiego i na politechnikach.

Pod wpływem prądów, ciążących ku naukom realnem, gimnazjum humanistyczne dostosowywało się do nowych wymagań, uwzględniając coraz więcej języki nowożytne, a więc angielski i francuski, matematykę i nauki przyrodnicze. W roku zaś 1900, rozporządzenie cesarskie zrównało, w prawach trzy typy uczelni wyższych: gimnazjum humanistyczne, gimnazjum realne i wyższą szkołę realną (Ober realschule) Abiturjenci tych szkół uprawnieni są do immatrykulacji rite na wszystkie wydziały uniwersytetów i politechnik z wyjątkiem teologicznego, przyjmującego tylko humanistów.

Podstawą nauczania w gimnazjum humanistycznem jest łacina i język grecki; w gimnazjum realnem łaciny wykład zmniejszony a zamiast greckiego dano angielski. Wyższa szkoła realna nie ma języków starożytnych, za to obszerniej uczy: języków nowożytnych, matematyki, nauk przyrodniczych, łacina jest wykładana fakultatywnie w małej liczbie lekcji. Obok tych uczelni są też zakłady naukowe o 6 klasach—szkoły realne, progimnazje i realne progimnazja. Te to uczelnie miasta zaprowadziły u siebie przedewszystkiem, jako mniej kosztowne dla gospodarki miejskiej. Absolwenci tych szkół otrzymują świadectwa z prawem do jednorocznej służby w wojsku, do posad w średniej magistraturze i do 7 klasy 9-klasowego zakładu wyższego.

Naukowe zakłady żeńskie reformowano w r. 1908. Liczba godzin matematyki i przyrody została zwiększoną

Nauka w liceach (zakładach naukowych żeńskich) wykładana jest w 10 klasach, zkąd maturzystki przechodzą do liceów wyższych (Oberlicceii), przygotowując się tam do egzaminu nauczycielskiego, lub z gospodarstwa domowego.

Zakłady naukowe tak zw. „Studienanstalten", przyjmujące uczenice z ukończonej 3 ej klasy liceum, dzielą program swój na humanistyczny, realno gimnazjalny i wyższy realny.— Ukończenie 6 klas objętych jednym z powyższych programów otwiera maturzystce podwoje uniwersyteckie. Do rozpowszechnienia idei nauczania realnego i wprowadzenia tej myśli w czyn, prawie w zupełności przyczyniły się miasta, zjednawszy sobie przez swoich przedstawicieli parlamentarnych reprezentację i odnośne sfery urzędowe.

Przytoczyliśmy tu trzy typy szkół wyższych, pozostaje do podania najświeższy program tak zw. szkoły zreformowanej (Reformschule). W tercji niższej (IV kl.) rozpoczyna się dopiero łacina—w VI kl. zaś język grecki lub angielski.

Uczeń zatem w 15 lub 16 roku według skłonności może wybierać pomiędzy wykształceniem humanistycznem lub realnem stosownie do przyszłego swojego zawodu Znam tylko dwie takie uczelnie, mianowicie gimnazjum w Frankfurcie nad Menem, gdzie projekt ten powstał i w Altonie gdzie łacina wykłada się rok wcześniej, bo już w Quarcie.

Dzięki inicjatywie rządu w ostatnich czasach zredukowano ostatnią klasę t.j. przyjęto sekcję matematyczno-przyrodniczą i sekcja historyczno-językową podług przedmiotów, jakie w danej sekcji naczelne zajmują miejsce.

KRONIKA

KALENDARZYK

Dziś 4 w środę Dominika W. Arystarcha M.
Jutro 5 w czwartek N. M. P. Śnieżnej, Afry.
Wschód słońca o godz. 4 m. 24.
Zachód słońca o godz. 7 m. 46.

Wiadomości Historyczne:

1651 Janusz Radziwił zajmuje Kijów.

Rozporządzenia urzędowe.

Rozporządzenie dotyczące zamowień na środki lecznicze.

Zwracam uwagę aptekarzy i drogistów na to, że wszelkie zamówienia na środki lecznicze i opatrunkowe instrumenty lekarskie i naczynia, których wywóz z Niemiec jest zabroniony mają być kierowane do mnie do akceptacji i dalszego przesłania.

Pod karą zabrania się zwracać bezpośrednio do niemieckich handlów środkami leczniczymi.

W każdym razie będą mogły być zaspokojone tylko najskromniejsze życzenia aptekarzy, pokrywające istotnie najniezbędniejsze potrzeby ludności cywilnej.

Zamówienia z wykazem żądanych środków winne być mi składane w 3 egzemplarzach.

Częstochowa, 31 lipca 1915 r.

Niemiecki Zarząd Cywilny
Naczelnik powiatu
von Thaer.

Zaopatrywanie się w olej maszynowy.

Zezwoliłem na odręczną sprzedaż olejów, rezerwowanych dotychczas u firmy H. Imich w miejscu na potrzeby rolnicze powiatu częstochowskiego. Zalecam więc pokrywanie wszelkich zapotrzebowań na oleje u firmy powyższej lub u firmy „Warszawski i Fajermann", które mają polecenie zaopatrzenia się w dostateczną ilość olejów.

Częstochowa, 28 lipca 1915

Niemiecki Zarząd Cywilny
Naczelnik powiatu
von Thaer.

Skargi w Sądzie pokoju.

1) Do każdej skargi, wnoszonej do Sądu pokoju w Częstochowie, należy w przyszłości dołączyć dosłowny odpis (o ile jest więcej oskarżonych, odpowiednią ilość odpisów).

2) Odpis ten zostanie doręczony oskarżonemu. Jeśli wówczas nie zgłosi się punktualnie na termin, zostanie zasądzony w myśl wniosku skarżącego.

Cesarsko-Niemiecki Sąd pokoju
W. Schmidt. Dr. Gorell.

List gończy.

Stanisław Hopek, ostatnio zamieszkały w Staszycu w Polsce, lat 28 do 30, wzrostu średniego, szczupły, mniejwięcej 1 m. 65—1 m. 70 wysoki, włosy ciemne, przedział po lewej stronie, broda długa, wąsy podkręcone do góry, — podobno ogolił się — cera twarzy blada, twarz szeroka oczy piwne, czoło wysokie, ubranie ciemne, kamizelka wysoko zapinana, surdut bardzo wycięty, gors, kołnierzyk stojący i biały krawat, nos, usta i uszy zwyczajne, winien być za popełniony rabunek schwytany i dostarczony do najbliższego więzienia. Wiadomość podać do liczby aktów G. 113 | 15.

Będzin, 13 lipca 1915.

Cesarsko-Niemiecki Sąd Obwodowy
podp. **Goebel.**

Zakaz używania sacharyny.

Nr. 15 dziennika rozporządzeń dla części Polski zostającej pod zarządem niemieckim przynosi zakaz używania sacharyny. Sacharyna używana czasami zamiast cukru jest nadzwyczaj szkodliwą dla zdrowia

Polski kodeks cywilny w niemieckiem tłumaczeniu.

Nakładem własnym niemieckiej administracji cywilnej ukazał się przekład kodeksu cywilnego Polski z dnia 28 listopada 1825 r.

Przemienienie Pańskie.

W piątek dnia 6 sierpnia przypada uroczystość Przemienienia Pańskiego, które obchodzone będzie solennie w kościółku na cmentarzu parafjalnym św. Zygmunta na Kulach.

Wyższe kursy w Kamienicy Polskiej.

Niezależnie od kursów dla analfabetów, funkcjonujących w Kamienicy Polskiej od 1 lipca otwarte będą z d. 1 września wyższe kursy, na których wykładane będą osobom, posiadającym pewne przygotowanie, wyższa arytmetyka, gieografja, historja, buhalterja domowa i język ojczysty.— Zapisy rozpoczęte.

Z kursów dla nauczycieli.

I.

Z inicjatywy nauczycielstwa szkół miejskich m Częstochowy na posiedzeniu tychże nauczycieli pod przewodnictwem ks. kan. M Fulmana w d. 2 czerwca 1915 r. zapadła uchwała otworzenia miesięcznych kursów dla ogółu nauczających w szkołach początkowych.

Do sformowania zarządu kursów upoważniono wice-przewodniczącego Komisji Szkolnej przy Radzie miasta prof. Wacława Płodowskiego, który zaprosił do niego: ks. pref. W. Kneblewskiego, nauczycieli: pp. Janinę Starek (sekretarz kursów), Augusta Reszkiego (skarbnik) i Leona Janickiego (gospodarz).

Do wykładów na Kursach zaangażowano pp. ks. pref. W. Kneblewskiego, prof. L. Pomian-Biesiekierskiego, inż. B. Kołakowskiego, dr. Halinę Płodowską, dr. Pruffera, inż. W. Płodowskiego, prof. Sojeckiego, prof. Marka Mareckiego, Wigurskiego, art. rzeźb. Paszkowskiego, naucz. E. Proszowskiego, prof. Zarembskiego, naucz. Wróblewskiego i F. Witeszczaka. — Chcąc dać możność ogółowi nauczycieli produkcyjnego przepędzenia wakacji i pogłębienia wiedzy fachowej wykładano następujące przedmioty: Historję Polski, Literaturę Polską, arytmetykę, szkice pedagogiczne, geometrję, przyrodoznawstwo, metodykę rysunków, modelowanie, teorję muzyki i krajoznawstwo.

W celach przyrodniczych odbyła się jedna wycieczka pod kierunkiem pp. Sojeckiego i Pruffera. — Kursy trwały 5 tygodni od 28 czerwca do 31 lipca.

Na kursy zapisało się nadspodziewanie wiele osób, w tem 9 osób z pośród nauczycielstwa pow. częstochowskiego.

Ogół słuchaczy kursów wyniósł 71 osób w tem:

nauczycieli i nauczycielek szkół miejskich 28, nauczycielek T-wa Opieki Szkolnej 4, nauczycieli szkół wiejskich 9, nauczycielek szkół element. prywatnych 3, nauczycielek szkół średnich 2, nauczycielek prywatnych 9, kandydatów i kandydatek do domu nauczycielskiego 21.

Na kursy powyższe Rada Miejska asygnowała rb. 200.

Wstęp dla słuchaczy był bez płatny.

Zainteresowanie się kursami było duże; przy końcowych bowiem wykładach liczba uczęszczających wynosiła od 50—65 osób. Kilka zaledwie osób świeciło dłuższą czy krótszą nieobecnością.

Chcąc dać obraz działalności kursów pozwolimy sobie jeszcze przytoczyć tematy poszczególnych przedmiotów.

Żeńskie Kursy Nauczycielskie przy Opiece szkolnej.

Ważnem jest dla panien, pragnących poświęcić się pracy na stanowisku nauczycielki ludowej, a nie mających dostatecznych funduszów na zdobycie koniecznej nauki, że na 4 letnich żeńskich Kursach Nauczycielskich, w przyszłym roku szkolnym rozpoczynających drugi rok istnienia, jest jeszcze po kilka miejsc na kursie pierwszym i drugim.

Warunki przyjęcia: wiek lat 18—15, ukończenie z odznaczeniem szkoły elementarnej lub pierwszej klasy na pensji — na pierwszy kurs, na drugi zaś — ukończenie 2—3 klas pensji (przyjęcie na drugi kurs może nastąpić jedynie na zasadzie wyniku egzaminu przed Komisją egzam. Kursów).

Informacji udziela i do zapisu przyjmuje ks. dr. S. Kronenberg (ul. św. Barbary 5) we wtorki, czwartki i soboty — w godzinach popołudniowych.

Przeniesienie biur powiatu.

Biura powiatu przeniesione mają być wkrótce do domu nr. 4 p. Siennickiego przy ul Szkolnej, gdzie ongi mieściła się poczta rosyjska, potem zjazd sędziów pokoju a ostatnio intendentura niemiecka. Komisja gospodarcza i robót miejskich przystąpiła już do przeprowadzenia koniecznych przeróbek.

Z Poznania.

Ks. kan. M. Fulman otrzymał z Poznańskiego komitetu niesienia pomocy ludności Polski mk. 4,000 dla ubogich Zawiercia.

Zwrot cła od śledzi.

Ks. kan. M. Fulman podjął u p. Landrata starania celem uzyskania zgody władz na zwrot cła od śledzi, sprowadzonych dla kuchen Doraźnej pomocy, w sumie około mk. 800.

Z kuchni № 6.

Liczba obiadów wydawana w kuchni nr. 6 przy ul. Starej wzrosła już do 121.

Z ul. Kamienic.

Poprawiwszy ulicę 7 miu Kamienic wzięto się obecnie do regulowania ścieków, przy czem pracuje kilkunastu robotników.

Z zebrania Doraźnej pomocy.

Na poniedziałkowem posiedzeniu miesięcznem komitetu Doraźnej pomocy przewodniczył ks. kan. M. Fulman, sekretarzował prof. W. Płodowski. Zaczęto obrady od uchwały, powziętę drogą aklamacji co do powołania dr. Wład. Biegańskiego na członka komitetu, poczem p. Feliks Ebert odczytał sprawozdanie kasowe, według którego wpływy za lipiec wynoszą rb. 20702 89 złożone z sześciu pozycji.

2 proc. od towarów przywożonych do miasta rb. 4215.17; podatek od węgla rb. 1,500; od wagonowych ładunków rb. 3,926; podatek osobisty rb. 4986.72; za nalepki rb. 75, wpływ z zagranicy rb. 6,000. Z sumy tej otrzymali dwie trzecie rb. 14478 95 chrześcjanie a jedną trzecią rb. 6119.53 żydzi.

Następnie zdał sprawozdanie kasowe dr. Edw. Kohn z żydowskich sekcji za pierwsze półrocze w którem wpływy wyniosły rb. 34694.97, wydatki zaś ich rb. 37717.11 czyli niedobór rb. 3022.14.

Za wykroczenie sanitarne.

Za niestosowanie się do przepisów sanitarnych Lejbuś Frank z Kakowa skazany został administracyjnie na rb. 3 kary.

Z zebrania tow. pożyczk. na czas wojny.

Na odbytem w poniedziałek w Ryskim Banku Handlowym posiedzeniu Rady Nadzorczej nowego towarzystwa uchwalono przyjąć propozycję pierwszego Tow. Wzaj. Kredytu co do obrania siedziby nowej instytucji w lokalu Kredytu w Aleі II Nr. 18; na szefa biura zaproszono p. W. Jabłońskiego; wyznaczyć na dzień 4 lipca wspólne posiedzenie władz t—wa celem wyboru komitetu dyskontowego, poczem rozpocząć działalność.

Potrzeba robotników.

Biuro komisji pośrednictwa w pracy Dojazd 9, podaje do wiadomości, iż potrzeba robotników:

Do Guidottohuette Morgenroth OjS potrzeba 40 fachowców do cynkowni. Płaca na akord.

Spadkobiercy Zimmera, Berlin, potrzebują 30 robotników, 10 chłopców i 8 przodowników. Płaca 45—90 fen. za godzinę.

Inspekcja Górnicza Gladbeck, Westfalja, potrzebuje 160 robotników do koksowni, 50 do ślusarni i kowali. Płaca od 3.50 do 5.20.

Duengerfabrik Stolberg (prowincja Ren) poszukuje 18 robotników, 1 kucharkę 23—35 letnią. Płaca 40 fen. i więcej za godzinę.

Otto Gebelnanden Guesten Anhalt potrzebuje 8 kowali, 7 kotlarzy i 4 ślusarzy. Płaca 40—50 fen. na godzinę. Akord 5.50 mk.

Zgłaszać się należy bez zwłoki do biura Komisji pośrednictwa w pracy przy ulicy Dojazd nr. 9.

Ceny targowe.

Ceny w dniu wczorajszym 3 go sierpnia br. na produkta spożywcze miejskie i wiejskie na Nowym Rynku były następujące:

masło	1.80—2 00	kop.	kwarta
sery	80—40	„	sztuka
jaja	5—6	„	„
kartofle	16	„	garniec
buraki	3	„	pęczek
marchewka	4	„	„
groszek zielony	10	„	funt
ogórki	2—10	„	sztuka
pietruszka	3	„	pęczek
kalarepa	5	„	„
rzodkiewka	5	„	„
wiśnie	15	„	funt
agrest	7	„	„
gęsi	2.50	„	sztuka
kaczki	1.20—1.50	„	„
kury	2.00	„	„
kurczęta	50—1.00	„	para
gołębie	40—1.00	„	„
słoma	20	„	wiązka
siano	20	„	„
włoszczyzna	2 grosze	„	„
jagody czarne	7 kop.		kwarta
maliny	20	„	„
kapusta	10	„	główka
sałata	1—2	„	„
bób	10	„	funt
grzyby	5—7	„	miarecz.
króliki	1.00—3 00	za	parę

Z kopalni w Kamienicy Polskiej.

Rozpoczęte roboty przy wydobywaniu rudy żelaznej z miejscowych szybów, w tych dniach wstrzymano, z powodu braku oleju do oświetlenia lampek górniczych. Praca wznowiona będzie po nadejściu z Prus lampek karbinowych.

Koncert benefisowy.

Pani Czesława Celińska, prymadonna naszej operetki, występująca w Częstochowie przeszło od roku, organizuje swój koncert benefis w przyszłym tygodniu. W wieczorze tym, którego program jeszcze nie jest ustalony, obiecały przyjąć udział najwybitniejsze jednostki z tutejszych sił artystycznych. Bliższe szczegóły zamieścimy po zatwierdzeniu programu.

Listy do odebrania.

W Biurze Kom. pośredn. w pracy (Dojazd 9) są do odebrania listy, adresowane do następujących osób:

10 a—Marja Zarębska — Kłobuck, 14—Anna Nowak—Wilkowiska, 15—Julianna Turek—Małe Breziny, 18—Jan Kolarski—Klepaczka, 21—Leontyna Komorska—Piskary.

26—od Cichowicza.

28—Ewa Goralczyk, 30—Anna Kira—Kłobuck, 31 — Franciszek Marynowski, 39—Józefa Kijasz—Starokrzepice, 40a—Franciszek Mazurek—Kuźniczka, 48—Janina Stanowska, 63—Franciszka Nogalska, 65 — Walenta Nowak, 70—Sidure, 71—Tekla Glińska, 74—Franciszka Makles—Mokra, 75 — Franciszek Drewniak — Panki, 79—Roch Pasternak — Kołaczkowice, 83—Józef Szlachcic, 90—Józef Klak, 91—Bronisława Baranowska, 93—Jan Gładysz—Opatów, 94—Józefa Bugaj—Zagórze, Zieliński, 95—Franciszek Łobodno—Kłobuck.

Spłoszenie złodziei.

W nocy z piątku 30 na sobotę 31 lipca do gospodarza Organka przy ulicy Ciemnej dobierali się złodzieje. Było ich dwuch, których p. Organek usłyszawszy podejrzany szelest spłoszył i gonił, uciekających w stronę miasta. Widziano wtedy również wóz odjeżdżający szybko także w stronę miasta. Złodzieje, jak i wóz przepadli bez śladu.

Znaczki do rowerów.

Proszeni jesteśmy o przypomnienie właścicielom rowerów, aby spieszyli z wykupem tabliczek z numerami, co uskutecznia sekretarz biura policji p. Sygodziński w godzinach od 9 rano do południa. Za tabliczki te wpłaca się po 50 kop. podczas, gdy podatek miejski od rowerów wynosi rb. 1.50 rocznie.

Psy bez uwięzi.

Niepojętem jest, jak wielu lekceważy sobie przepisy. Tak np. mimo wyraźnych zakazów, wielu właścicieli psów nie trzyma ich na uwięzi, narażając przechodniów na pokąsanie. Czas byłby już zastosować się do przepisów. Wczoraj znów skazano na karę pieniężną: Z. Münsteina, Krakowska nr. 25 i J. Putanka, Mała nr. 26.

Kradzież.

Wczoraj we wtorek, podczas targu jakaś żydówka zgodziwszy u włościanki masło weszła z nim w bramę, niby dla wyłożenia masła, i więcej się nie pokazała. Wszelkie poszukiwania włościanki spełzły na niczem. Żydówka wraz z masłem zginęła bez śladu. Niech to będzie dla wszystkich kobiet wiejskich, przybywających na targ, nauką, jak powinny mieć się na baczności.

Zezwierzęcenie.

W sobotę wieczorem Apolonja Opała, przechodząc przez ogród sąsiada ul. Zielona Nr. 32, została wciągniętą przez niego do kuchni, gdzie krewki sąsiad począł ją bić, trzymając w ręku scyzoryk. Pomagali mu w tem żona i reszta rodziny. Poszwankowana z ranami na czole z wybitemi zębami, pokrwawiona na twarzy zwróciła się do szpitala miejskiego, gdzie udzielono jej pomocy, poczem odesłano do domu.

Balkony.

Każdy przyzna, że ukwiecanie balkonów przyczynia się wielce do estetyki miasta.

Pożądanem by tylko było, aby podlewanie kwiatów na balkonach odbywało się w porze, kiedy na ulicach panuje ruch minimalny.

Z Piotrkowa.

Przedstawiciele miejscowych instytucji finansowych rozpoczęli walkę z całą rzeszą oszustów, którzy naddarte banknoty skupują od ludności biednej po cenie 80 proc. warto ści i wymieniają je następnie w instytucjach finansowych po cenie właściwej, krzywdząc biednych mieszkańców, przekonanych, że nadniszczone banknoty straciły swą właściwą wartość.

W mieście znajdują się duże zapasy cukru, którego wywóz został zakazany. Wobec tego cena spadła do 16 groszy za funt. Spekulanci starają się podnieść cenę, lecz przeszkadzają im w tem firmy solidniejsze.

— o —

Odpowiedzi od Redakcji.

P. **Oskarowi N.** Nasz „Goniec" tak niewiele miejsca może poświęcić utworom poetyckim, że „Szumią brzozy" zamieszczone nie będzie.

P. **Michalinie Mak.** Wskutek przyczyn niezależnych od nas przemowa drukowana być nie może.

P. **Wład. Jez.** Za korespondencję dziękujemy. Co do wiersza, niestety, zamieścić go nie możemy.

P. **Pawłowi Lang.** Reflektant zapytuje o cenę maszyny, a nadto pragnąłby ją obejrzeć ewent. wypróbować. Może sz. pan ją nadesłać

— ;; —

Uprzejmie prosimy Szanownych prenumeratorów o uregulowanie zaległej prenumeraty.

Teatr PARYSKI II Aleja 19.

Program od soboty 31 Lipca do poniedziałku 1 Czerwca 1915 r. (włącznie)

Taniec śmierci

Wybitny dramat w 5-ch częściach, w roli tytułowej występuje słynna artystka dramatyczna ASTA NIELSEN

Zaczarowana piłka (Fantazja)

Polowanie na bawoły w Afryce (Natura)

Dziennik Wojenny

Aktualności z placu boju.

Journal № 235 (Natura)

Gwałtowna miłość (Komedja)

Uwaga: Teatr zaopatrzony został w kilka elektrycznych wentylatorów Dużo powietrza!

Zmiana programu w **Środy i Soboty**

Początek przedstawień o g. 4½ po poł

CENY MIEJSC: Kupon do loży 70 pf. Krzesło parterowe 50 pf. Galerja 30 pf.

Wykłady, na Kursach Handlowych

W. Nassalskiego,

półrocznych, dla osób płci obojga, rozpoczną się 24 Sierpnia r. b. Zapisy przyjmuje i informacji udziela Kancelarja Kursów przy ul. Teatralnej № 23 m. 3 codziennie od 3—4 po poł. Specjalny wykład korespondencyi handlowej niemieckiej i francuskiej po rb. 10 za kurs.

Nabywać można w wszystkich aptekach i składach tego rodzaju.

BYSTYDZIEŃSKI i PIEŃKOWSKI
Apteka w Częstochowie

MIGRENO-NERVOSIN
przyjmuje się w wodzie bez ophtka
przeciwko migrenie
bólom głowy, zawrotom i t. p.

Stanisław RUMSZEWICZ
Wychowaniec uniwersytetu Charkowskiego,
ADWOKAT
w Częstochowie ul. Cerkiewna № 4 (pierwsze piętro nad b. biurem adresowem) Przyjmuje od 2—3 po poł.

BIURO HANDLOWE i KORESPONDENCYJNE
Semiatycki i Szajnweksler
II Aleja № 35.
ZAŁATWIA: Korespondencję w kilku językach, tłomaczenia wszelkiego rodzaju. PRZEPISYWANIE NA MASZYNACH. Udziela porad handlowych i t. p.

Zaraz tanio do wynajęcia 2 pokoje z kuchnią Teatralna № 19a 522—

Zginął paszport wydany przez magistrat m. Łodzi na imię Antoniego Błaszczykiewicza. 541—

Sprzedam psa. Rasowy duży ładny. Szkolna 5. 547—

Kupię pianino w dobrym stanie Oferty w Gońcu sub „Pianino". 545—

Wynajmę motor do młócenia o sile 8 koni który młóci szybko i czyst., stosuje się do każdej młocarni. Cena od kopca kop 75 F. Zgrzywiński ul. Prosta Nr. 882. 546—

Redaktor i wydawca F. D Wilkeszewski. Kierownik Literacki F. J. Galiński.

Dozwolone dla rozpowszechniania przez niemiecką władzę cenzuralną.